
Vážené kolegyně a kolegovia,

Slovenská národná akreditačná služba, ktorú väčšina z vás pozná pod skratkou SNAS, začala svoju činnosť v roku 1994. V súčasnosti je SNAS verejnoprávnu inštitúciou hospodáriacou na neziskovom základe v súlade s požiadavkami zákona č. 53/2023 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody. Naším hlavným poslaním je poskytovanie akreditačných služieb (predovšetkým v Slovenskej republike), ktoré sa plne zhodujú s princípmi a požiadavkami medzinárodnej akreditácie tak, aby nami vydané osvedčenia o akreditácii boli uznávané a akceptované v celosvetovom meradle.

Jednou z zásadných vecí v rámci poskytovania akreditačných služieb je skutočnosť, že cieľom akreditácie je zaviesť primerané požiadavky na orgány posudzovania zhody. Akreditácia znamená „poskytovať dôveru“ a v našej spoločnosti má preto nesmierny význam. Dôvera je základnou zložkou obchodných vzťahov v rámci národnej, ale aj zahraničnej ekonomiky. Tie sa pri vytváraní infraštruktúry kvality dlhodobo spoliehajú na integrovaný systém noriem, predpisov, metrológie a akreditovaného posudzovania zhody. Tento integrovaný systém vytvoril potrebnú dôveru na podporu obchodu tým, že zabezpečil, aby spotrebiteľia, podniky a regulačné orgány obstarávajúce tovary a služby dostali to, čo očakávajú a požadujú. Preukázaním dôvery a odstránením technických prekážok obchodu poskytla infraštruktúra kvality podnikom prístup na širší medzinárodný trh a zároveň zlepšila kvalitu a bezpečnosť dovozu z týchto ekonomík.

Akreditácia nám potvrdzuje, že akreditované orgány vykonávajúce skúšobné, kalibračné, certifikačné, inšpekčné a overovacie služby sú nestranné a technicky spôsobilé posudzovať zhodu produktov a služieb s príslušnými národnými a medzinárodnými normami a požiadavkami.

Akreditácia funguje vo verejnom záujme vo všetkých sektoroch trhu a poskytuje transparentné a nestranné hodnotenie týchto služieb podľa medzinárodne uznávaných noriem a iných národných alebo sektorových požiadaviek. Je poslednou úrovňou verejnej kontroly v európskom systéme posudzovania zhody a posilňuje vzájomné uznávanie produktov, služieb, systémov a orgánov v celej EÚ.

Pre regulačné orgány je akreditácia preferovaným mechanizmom na identifikáciu kompetentných orgánov na implementáciu vládnych politík a nariadení zameraných na ochranu verejnosti a budovanie dôvery verejnosti v činnosti, ktoré majú vplyv na také oblasti, ako je zdravie, bezpečnosť, životné prostredie, vzdelávanie, finančné služby a pod. V regulovanej oblasti sa vyžaduje akreditácia tých orgánov, ktoré posudzujú určité kategórie výrobkov a služieb (napr. výrobky s označením CE - hračky, výtahy, potravinárske výrobky s chráneným alebo zaručeným pôvodom atď.) a ktoré môžu byť umiestnené na trh až po posúdení zhody podľa platných noriem a požiadaviek.

V dobrovoľnej oblasti, kde neexistuje žiadna špecifická legislatíva, sa organizácie a podniky usilujú o akreditáciu, aby poskytli trhu nestranné potvrdenie o svojej kompetencii pri garantovaní kvality svojich produktov a služieb. Pre podniky môže presná kalibrácia,

meranie a skúšanie vykonávané v súlade s osvedčenými postupmi obmedziť chyby a zlyhania produktu, pomôcť kontrolovať výrobné náklady a prispieť k inovatívnemu prostrediu. Akreditácia je preto nevyhnutným nástrojom pre rozhodovanie, riadenie rizík a výber dodávateľov. Akreditácia im môže tiež poskytnúť konkurenčnú výhodu na domácich trhoch prostredníctvom prístupu k zákazkám verejného sektora a tiež v zahraničí s väčšou akceptáciou na exportných trhoch.

Spotrebiteľom akreditácia zase pomáha zlepšovať prístup k tovarom a službám konzistentnej a spoľahlivej kvality. Spotrebiteľia si chcú byť istí, že nakupujú kvalitné potraviny, výrobky alebo služby. Môžu sa preto cítiť bezpečnejšie, pretože hodnotenie produktov a služieb nie je svojvoľné, ale vykonáva sa v súlade s regulačnými požiadavkami a medzinárodnými normami. Aj vďaka tejto skutočnosti sa čoraz viac spoliehajú na nezávislé dôkazy, než aby jednoducho verili reklamám dodávateľov. Dôvera spotrebiteľov v trh sa zvyšuje vtedy, keď vedia, že produkty a služby, ktoré si vyberú, sú pravidelne hodnotené a kontrolované nezávislou a kompetentnou treťou stranou.

V júni 2023 bolo SNAS oznámené úspešné ukončenie vzájomného hodnotenia – evaluácie zo strany Európskej organizácie pre spoluprácu v oblasti akreditácie (EA). Výbor pre multilaterálnu dohodu EA (EA MAC) potvrdil, že SNAS zostáva signatárom EA MLA vo všetkých oblastiach. Vzhľadom k tomu, že SNAS

spĺňa všetky medzinárodné požiadavky na akreditačné orgány a má podpísané dohody o vzájomnom uznávaní výsledkov na medzinárodnej úrovni, sú nami udeľované akreditácie a výsledky nami akreditovaných subjektov uznávané v celej Európskej únii a v desiatkach ďalších krajín sveta. Subjekty teda už nemusia podstupovať opätovný proces akreditácie v zahraničí.

Našou ambíciou do budúcnosti je stať sa inštitúciou, ktorá je ľahko identifikovateľná ako dôležitý partner pre štátne organizácie, regulátorov, občanov a podnikateľov, pričom chceme poskytovať svoje služby pre oblasť akreditácie na profesionálnej úrovni a transparentne komunikovať so svojimi klientmi. Chceme byť akreditačný orgán uznávaný a rešpektovaný v Európe a v celosvetovom meradle a chceme poskytovať a rozvíjať akreditačné služby v prospech spoločnosti. Naším cieľom je vybudovať dôveru v produkty a služby prostredníctvom princípov, na ktorých je založená akreditácia.

Našu činnosť plánujeme v blízkej budúcnosti zamerať na niekoľko kľúčových oblastí. V oblasti vzdelávania je naším cieľom zlepšovať naše poznatky a vedomosti smerom ku všetkým oblastiam akreditácie a jej novým trendom a zabezpečiť kompetentných, motivovaných zamestnancov

a externých odborníkov, ktorí budú na najvyššej možnej profesionálnej a odbornej úrovni vykonávať akreditačné služby a posúdenia. V oblasti rozširovania akreditačných služieb chceme hľadať možnosti rozšírenia akreditačných služieb do ďalších odvetví, či už v regulovanej alebo neregulovanej sfére a pri zavádzaní nových oblastí akreditácie úzko spolupracovať s ústrednými orgánmi štátnej správy. V oblasti komunikácie sa budeme snažiť zapájať do dialógu rôzne zainteresované strany s cieľom formovať naše poslanie, ciele a služby. V oblasti hospodárenia je aj naďalej našou snahou zodpovedné hospodárenie a etické a transparentné spravovanie našich zdrojov tak, aby sme zabezpečili ich udržateľnosť. V neposlednom rade chceme medzi širokou odbornou a laickou verejnosťou propagovať význam a výhody akreditácie pre našu spoločnosť.

Verím, že sa nám tieto vízie a ciele podarí v blízkej budúcnosti naplniť a akreditácia, ktorú vykonávame, bude zaujímať v našej spoločnosti dôležité miesto.

Teším sa na našu spoluprácu

Štefan Král
riaditeľ

Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)
www.snas.sk